

Reçu CLT / CIH / ITH
Le 1 4 MARS 2018

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Витяг з наказу

14.12.2012	
(дата)	_

№ ___1521

м. Київ

Г Про затвердження зразка облікової картки об'єкта (елемента) нематеріальної культурної спадщини України та визначення об'єктів нематеріальної культурної спадщини України

Відповідно до статті 12 Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини, до якої Україна приєдналася відповідно до Закону України від 06.03.2008 № 132-VI, у межах повноважень, визначених Положенням про Міністерство культури України, затвердженим Указом Президента України від 06.04.2011 № 388,

НАКАЗУЮ:

2. Визначити об'єктами (елементами) нематеріальної культурної спадщини України об'єкти (елементи) згідно з Переліком, зазначеним у додатку 2.

Начальник управління стратегічного планування та розвитку

llly **с.в.** л

Ministry of Culture of Ukraine Extract from the Order

14.12.2012 № 1521

On Approval of the Sample of the Registration Card of the Object (Element of the Cultural Heritage of Ukraine and Identification of the Objects of the Intangible Cultural Heritage of Ukraine

In accordance with Article 12 of the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, which Ukraine has acceded to in accordance with the Law of Ukraine dated March 6, 2008 No. 132-VI, within the powers determined by the Regulation on the Ministry of Culture of Ukraine, approved by the Decree of the President of Ukraine dated April 6, 2011 No. 388,

Order:

2. To identify as objects (elements) of the Intangible Cultural Heritage the objects (elements) according to the List, indicated in Annex 2.

E.V. Lavro Head of Strategic Planning and Development Department

Додаток 2 до наказу Міністерства культури України від _14.12.2012_№ __1521__

Перелік об'єктів (елементів) нематеріальної культурної спадщини України

№ н/п	Назва об'єкта (елемента) нематеріальної культурної спадщини	Географічне розташування (ареал історичного та сучасного побутування) об'єкта (елемента) нематеріальної культурної спадщини	Носій об'єкта (елемента) нематеріальної культурної спадщини	Підприємство, установа, організація, що забезпечує створення умов для збереження та передачі нематеріальної культурної спадпцини	Примітка
1.	Традиція косівської мальованої кераміки (Косівська кераміка, як традиційне ремесло Карпатського регіону (XVI – XXI ст.ст.))	Івано-Франківська область, Косівський район, м. Косів	Косівський інститут декоративно-прикладного мистецтва Львівської національної академії мистецтв	Відділ музейної роботи і охорони культурної спадщини Управління культури Івано- Франківської обласної державної адміністрації	

Annex 2 to the Order of the Ministry of Culture of Ukraine dated December 14, 2012 No. 1521

$\label{eq:the_list} The\ List$ of the objects (elements) of the Intangible Cultural Heritage of Ukraine

№	The title of the object (elements) of the Intangible Cultural Heritage of Ukraine	The location (the area of the historical and modern habitat) of the object (elements) of the Intangible Cultural Heritage of Ukraine	The bearer of the object (elements) of the Intangible Cultural Heritage of Ukraine	Enterprise, institution, organization, that make conditions for preservation and transfer of the Intangible Cultural Heritage	Note
1.	Tradition of Kosiv painted ceramics (Kosiv ceramics as a traditional craft of the Carpathian region of the XVI-XXI centuries.)	Ivano-Frankivsk region, Kosiv district, Kosiv city	Kosiv Institute of Decorative Arts under the Lviv National Academy of Arts	Division of Museum Work and Protection of the Cultural Heritage of the Department of the Culture of Ivano-Frankivsk region State Administration	

ОБЛІКОВА КАРТКА

Reçu CLT / CIH / ITH

«Традиція Косівської мальованої кераміки»

(назва Елемента нематеріальної культурної спадициний 5 JUIL. 2018

1. Назва Елемента нематеріальної культурної спадщини

Офіційна/визнана назва Елемента, яка буде міститись у опубліковани матеріалах.

(Не більше 10 слів) (Не більше 10 слів).

Традиція Косівської мальованої кераміки

2. Інша назва Елемента (якщо це можливо та необхідно)

Це може бути назва, яку використовує громада(и), група(и), окрема(і) особа(и), пов'язані з побутуванням Елемента, або назва, під якою Елемент уже відомий.

Косівська мальована кераміка

Гуцульська кераміка

Косівська кераміка

Покутська кераміка

3. Регіон, область, район або місцевість основного побутування Елемента

місто Косів, Івано-Франківська область

4. Загальна карактеристика Елемента

4.1. Визначення спільнот(и), груп(и) або окремих осіб (носіїв), що мають пряме відношення до Елемента, та місце їхнього перебування

Оскільки нематеріальна спадіцина може бути визначена тільки у зв'язку з певною спільнотою, групами чи особами, які вважають її частиною своєї культурної спадщини, важливо чітко визначити громади, групи або осіб, що мають безпосереднє відношення до побутування Елемента.

Традиція косівської мальованої кераміки (далі – Елемент) представлена як невід'ємна частина нематеріальної культурної спадщини гуцулів - етнографічної групи українців, що здавна проживає на території Карпат України та найкраще зберегла свої етнографічні й побугові традиції поряд з іншими субетнічними групами українців. Ця традиціярозвиваласьз кінця XVIII ст. у трьох підгірських центрах: с.Пістинь, м.Косів (з селами Монастирське, Москалівка, Старий Косів, Смодне, Вербовець), селище Кути та Старі кути.

Сьогодні найбільше поширення Елемент має у м. Косів та його прилеглих селах Пістинь, Вербовець, Старий Косів, а також у с.м.т. Кути. Тут проживають цілі творчі родини й окремі майстри, що є носіями Елемента. Наприклад, родини Гривінських Василя (1963 р.н.), Петра (1959 р.н.) і Марії (1966 р.н.); Ділети-Козак Іванни (1959 р.н.) та Богдана (1957 р.н.); Троців Ігора(1970 р.н.), Троць-Якібчук Христини(1977 р.н.) та їх дочки Терези(1997 р.н.); Трушиків Михайла (1963 р.н.) та Галини (1968 р.н.); Тулаїнових – Галини (1955 р.н.), її дочки Тетяни (1980 р.н.) та онуки Слави Анастасії (2009 р.н.); Чорних Ореста (1964 р.н.) та сина Миколи (1997 р.н.); Якібчуків Романа (1954 р.н.) та Людмили (1959 р.н.); а також окремих майстрів Балагурак Христини (1959 р.н.), Бейсюк Оксани (1951 р.н.), Бурмича Богдана (1951 р.н.), Гринюк Марії (1959 р.н.), Джуранюк Валентини (1948 р.н.), Кабин Оксани (1958 р.н.), Угляр Олександри (1945 р.н.), Цвілик-Серьогіної Ірини (1950 р.н.), Шкром'юк Уляни (1952 р.н.) та інших майстрів.

Носіями Елемента також виступають майстри, об'єднані у творчі майстерні Косівської регіональної організації Національної спілки художників України, що професійно займаються цим традиційним ремеслом. Безпосереднє відношення до побутування Елемента та передачу знань про нього має і Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтв ЛНАМ, який є осередком майстрів-керамістів.

Географічне розташування та зона побутування Елемента

Цей пункт має визначати територію поширення Елемента, по можливості вказавши географічне розташування місця, де він зосереджений.

Якщо схожі Елементи існують у сусідніх місцевостях, слід це також вказати.				
Місто Косів є найбільшим і практично основним гончарним осередком Гуцульщини – де				
сьогодні зосереджений Елемент. Проте до зони поширення Елемента також відносяться				
прилеглі до міста села Пістинь, Вербовець, Старий Косів, а також селище Кути.				
4.3. Галузь спадщини, яка представлена Елементом				
Визначається одна або більше галузей, що визначені у ст.2.2. Конвенції, в яких проявляється				
цей Елемент. Може бути вказано іншу галузь нематеріальної культурної спадщини, де може				
проявлятись Елемент.				
Потрібне відмітити:				
🔲 усні традиції та форми вираження, зокрема в мові як носії нематеріальної культурної				
спадщини;				
🔲 виконавське мистецтво;				
🔲 звичаї, обряди, святкування;				
🔲 знання та практики, що стосуються природи та всесвіту;				
Х традиційні ремесла				
X інше – побут, традиції оздоблення, дизайн інтер'єру				

5. Короткий опис Елемента

Короткий опис Елемента спадщини, що дасть уявлення про нього. Не більше 500 слів

Традиція косівської мальованої кераміки — унікальне явище в багатогранній народній творчості гуцулів, яка бере початок з кінця XVIII ст. Гончарство в цьому регіоні відоме ще з XV-XVI ст. Упродовж віків від покоління до покоління передавалися традиції, майстерність, творчі особливості. Сьогодні в м. Косів та прилеглих до нього селах працює більше 50 майстрів, деякі з них походять з відомих творчих династій. У другій половині XX ст. створюються цехові виробництва. Сьогодні традиція розвивається у двох руслах: дрібне цехове виробництво і приватні творчі майстерні.

Однією з ознак косівської кераміки є триколірна гама забарвлення виробів — жовтий, зелений, коричневий, яка пов'язана із сприйняттям природи: жовтий символізує сонце, зелений — карпатські гори, коричневий — землю. Інколи майстри додають до триколірної гами синього кольору.

На керамічних виробах особливою ознакою «традиції» є відображенняжиття гуцулів, їх вірування, традиційний побут (засобами наївного малювання). Елемент тісно пов'язаний із церковною іконографією: зокрема зображення святих, церков та дзвіниць. Біблійні сюжети використовуються у малюнках на кахлях та тарілях, поряд із побутовими сценками з життя гуцулів.

Вироби виготовляються з місцевої сировини – глини темно-сірого відтінку, яка при випалі дає червоний відтінок.

Сформований на гончарному станку чи зліплений виріб злегка підсушують і поливають поверхню «побілкою» (біла глина), яку привозять із центральних та східних областей України. Таку назву глина має тому, що нею підбілювали хату чи піч. «Побілку» (ангоб) необхідно: розтерти чи змолоти в барабанах з водою, довівши до потрібної густини, процідити, а відтак поливати виріб.

Далі посуд підсушують до такого стану, щоб ангоб не прилипав до рук. Тоді можна розписувати, писачкомтехнікою ритування наводиться контурний рисунок на поверхню виробу. Завдяки цьому на білому тлі проглядається сіра глина, утворюючи графічний малюнок. Контррельєфні лінії — рівчаки, які утворює писачок, служать для того, щоб під час випалу фарбники не розтікались по черепку.

Далі розмальоване начиння висушують і ставлять на перший випал. Щонайменші дефекти,

які заховались від ока майстра, проявляються під час випалу: тріщина, камінчик чи тонкий шар білого ангобу або ще багато інших технологічних причин, притаманних тільки косівській кераміці.

Перший випал проходить при температурі до 950⁰ С. Після цього кераміку розфарбовують традиційними кольорами: зеленим і жовтим (основу цих фарбників складають оксиди металів міді, літію). Пофарбовані вироби ставлять на деякий час підсохнути, після чого їх обливають прозорою поливою і знову висушують.

Другий випал (950) надає керамічному виробу ознак, так званого, косівського мальованого стилю.

Художні керамічні побутові предмети виконують естетичні й ужиткові функції, насамперед, це оздоблені печі, грубки, п'єци, викладені мальованими кахлями, вази, розписані різноманітними сюжетними композиціями, підвазонники з розширеним верхом (на Гуцульщині вони мали спільну назву «баранці»), а також керамічні каганці, світильники, свічники, свічники-поставники, свічники-трійці, ікони та інші речі, які використовувалися в ритуальних обрядах церков, костелів.

Типологія виробів косівської мальованої кераміки за призначенням багата і цікава, наприклад:

- вироби ужиткові (дзбанки, миски, сервізи, вазочки, двійнятка, горнята, горщики, баньки, барильця, макітри, цукернички тощо);
- сакральні (обрядові) речі (свічники, кропільнички, хрестики, поставники, писанки, пасківники);
- сувеніри, іграшкова пластика (свистунці, скульптурки оленів, баранчиків, птахів, люльки, намисто, інше);
- оздоблення інтер'єру (кахлі, облицювальні плитки, інтер'єрні вази, рельєфна пластика, скульптурна пластика, декоративні тарелі тощо).

6. Матеріальні предмети, пов'язані з Елементом

Зазначаються предмети (наприклад, інструменти, одяг, ритуальні предмети, певне місце тощо), які пов'язані із побутуванням Елемента та без яких неможливе практикування Елемента.

Не більше 200 слів.

Творення Елемента не можливе без таких речей, як: гончарне коло, гончарна піч, ряд інструментів — стеки (дерев'яні інструменти різної конфігурації, що використовуються при точінні вироба на гончарному колі), дротики, губки, ножики, писачки, піпетки або ріжка для ангобів, турнетка (залізна підставка-коло, яка обертається навколо своєї осі); глина, ангоби, фарбники, поливи; гіпсові форми для виливання, витискання кахлів, сувенірів, глеків, мисок і, звичайно, гончарна піч.

7. Стисле визначення ступеня життєздатності Елемента, потреби в заходах з метою його охорони

- 7.1. Подається опис ступеня життєздатності Елемента на даний момент, що включає:
- A) вік носіїв Елемента та вік інших членів громади, яким даний Елемент ϵ цікавим (слухачам, глядачам, учасникам обрядів, споживачам традиційних знань, користувачам виробів народних промислів, тощо);
- Б) широту охоплення Елементом членів громади (приблизна кількість носіїв) та широту розповсюдження в плані географічного ареалу;
- В) способи передачі Елемента в громаді від покоління до покоління і опис цього процесу;
- 7.2. Загрози нинішньому побутуванню Елемента (якщо такі є), або ризики для його побутування, що можуть виникнути у майбутньому (якщо такі є). Дати оцінку, чи потребує зазначений Елемент охорони на даний момент.
- 7.3. Подається приблизний опис заходів, завдяки яким можна уникнути існуючих загроз або майбутніх ризиків

- 7.1. Носіями Елемента є творчі родини, майстри міста Косів та прилеглих сіл (Пістинь, Вербовець, Старий Косів), смт. Кути, а також мешканці цих осередків, які активно використовують цей Елемент у побуті та визнають його своєю спадщиною.
- А) Більшість носіїв (із загальної кількості 30-50 чол.) мають вік від 40 до 50 років, інша частина має вік більше 60 років, а також молодь віком 16-26 років та діти до 10 років. До категорії членів громади, яким цікавий Елемент, належать люди переважно віком 30-60 років, молодь віком 16-26 років (переважно із числа студентів Косівського інституту прикладного мистецтва) та діти віком 6-13 років.
- Б) Широта охоплення є малою 30-50 майстрів, що охоплюють територію м.Косів та прилеглих сіл (основна територія побутування Елемента). Елемент поширений також у м. Коломия та сусідніх районах.
- В) З другої половини XX ст.у м. Косів функціонує підприємство при Косівській регіональній організації Національної спілки художників України, яке об'єднує майстрів та сприяє поширенню знань про цю живу традицію мальованої кераміки.

Важливу роль для популяризації й підтримки Елемента відіграє Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва, який проводить пленери керамістів, семінари та майстер-класи за участю і студентів і знаних майстрів — носіїв Елемента, активно поширює інформацію в області та за її межами про цей Елемент. В Інституті молодь оволодіває традицією мальованої кераміки, навчаючись на спеціалізаціїхудожня кераміка. Серед викладачів Інституту є носії Елемента — майстри, в т.ч. представники творчих родин.

Традиції косівської мальованої кераміки передаються «від майстра — до учня», від покоління — до покоління в середині однієї сім'ї/родини. Існують цілі творчі династії майстрів цього мистецтва, наприклад сім'ї Цвіликів-Вербівських, Якібчуків-Троців, Тулаїнових-Слави та інші. Діти, що оволоділи знаннями і навичками керамічного промислу від батьків найчастіше пов'язують свою професійну діяльність із Елементом, стають художниками-керамістами, гончарами тощо.

Також важливу роль у передачі знань про Елемент відіграють музейні заклади, що зберігають колекції косівської мальованої кераміки, зокрема у музеї Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва (м. Косів), Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Йосафата Кобринського (м. Коломия), Національному музеї народної архітектури та побуту України (м.Київ), Національному музеї українського народного декоративного мистецтва (м. Київ), а також інших музеях не лише України, а й світу, наприклад, в етнографічних у музеях Польщі (м. Краків, м. Тарнов, м. Варшава).

Знання про Елемент у громаді, а також гостям міста, в тому числі іноземним туристам передаються під час етнічних фестивалів,що проводяться у Косові, зокрема "Лудинє-фест", фестиваль-конкурс "Мальований дзбаник", а також щорічний Міжнародний гуцульський фестиваль. Такі культурні заходи заохочують відвідувачів до практичного знайомства з Елементом через участь у майстер-класах від майстрів — носіїв Елемента, а також сприяють встановленню професійних контактів і обмінів, як між майстрами міста Косів та з інших міст України і за її межами.

Передача знань про Елемент відбувається у початкових навчальних закладах та позашкільних установах, як наприклад, Косівський районний Центр дитячої творчості, Косівська дитяча школа мистецтв, Рожнівський навчально-виховний комплекс «Гуцульщина» ім.Ф.Погребенника НаУКМА та більшості загальноосвітніх закладів Косівщини, у яких функціонують гуртки, де вивчають традиції мальованої кераміки.

- 7.2. Загрозами на сьогодні може бути наступне:
- зниження зацікавленості серед молоді переймати цю живу традицію (зумовлено складним

технологічним процесом, дорогими матеріалами і сировиною тощо);

- відсутність економічних стимулів можуть зумовити зниження мотивації майстрів займатись цим ремеслом та зміну професії (зокрема недосконале податкове законодавство, при якому здійснюється податковий тиск на майстрів-носіїв Елемента);
- існують випадки коли майстри остерігаючись конкуренції не передавали свої секрети і ці досягнення в технології помирали разом з майстром;
- спрощення технології творення Елемента з метою матеріальних зисків.
- 7.3.Першочерговим заходом з охорони Елемента є підвищення його значимості у суспільстві і косівській громаді зокрема, що може здійснюватись різними шляхами (наприклад, через рекламу по радіо і телебаченні, окремі телепередачі, фільми, публікації, наукові та пізнавальні видання, навчальні програми у школах, середніх та вищих навчальних закладах тощо).

Найкращими методами передачі знань ϵ майстер-класи від майстрів керамістів/гончарів – носіїв Елемента та лекції про символізм і технології керамічного промислу.

Сьогодні вже існує ряд навчальних програм у Косівському інституті прикладного та декоративного мистецтва, де вже близько 60 років готують молодих спеціалістів — керамістів, що сприяє продовженню творчих династій. Також до розвитку творчості й поширення практик керамічного промислу сприяє міжнародний пленер «Гончарство у Косові».

З метою популяризації традицій косівської мальованої кераміки в Інституті практикуються проведення виставок та майстер-класів, як на власній навчальній базі, так і на виїзді.

8. Заходи щодо охорони Елемента

Визначити, які проводились, проводяться і плануються заходи з охорони даного Елемента нематеріальної культурної спадщини для забезпечення його життєздатності, та рівень залучення до них членів громади, зокрема носіїв Елемента.

Для забезпечення життєздатності Елемента, що ϵ необхідною умовою охорони нематеріальної культурної спадщини, можуть здійснюватися заходи за наступними напрямами:

- Ідентифікація й визначення Елементів нематеріальної культурної спадщини, зокрема шляхом складання переліків (реєстрів) Елементів.
- Фіксація.
- Дослідження.
- Популяризація.
- Актуалізація.
- Підвищення ролі спадщини в житті суспільства/регіону.
- Забезпечення передачі спадщини від покоління до покоління, зокрема шляхом формальної та неформальної освіти.
- Відродження різних аспектів спадщини.
- Інші заходи.

Слід описати застосовані заходи.

Не більше 500 слів.

1) **Фіксація** носіїв Елемента вперше була зроблена у 2013 році відділом культури, національностей та релігій Косівської РДА. Сьогодні база даних про носіїв — майстрів розширюється та удосконалюється.

2) Дослідження:

Сьогодні дослідження, які поєднані із практичною роботою, виконуються студентами Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва через курсові та дипломні проекти, а також науковими працівниками цього інституту та ряду регіональних музеїв.

3) Популяризація:

Друкується рекламна продукція, зокрема каталоги, календарі, листівки, наприклад про таких майстрів як Оксана Бейсюк, Іванка Козак-Ділета, Марія Гринюк, Валентина Джуранюк та ін.

У 2015 році вперше Традиція косівської мальованої кераміки була представлена у Афінах

(Греція), де відбулись майстер-класи носіїв Елемента та виставка робіт (родини Троців та наймолодшої учасниці (5 років) А. Слави). У червні 2015 року у м. Києві стартувала Мистецька акція «Косівська мальована кераміка — диво Гуцульщини», яка продемонструвала цю живу традицію та широко популяризувала її серед української спільноти, заохочуючи до знайомства з секретами творення Елемента.

4) Підвищення ролі спадщини в житті суспільства/регіону:

На Косівщині проводяться щорічні етнічні фестивалі, зокрема «Лудинє-фест» та «Мальований дзбаник», які збирають велику кількість шанувальників керамічного промислу.

3 метою охорони Елемента пропонується здійснювати наступні заходи:

- Проводити просвітницьку виховну роботу серед шкільної молоді шляхом навчальних ігор, майстер-класів, екскурсій, тощо.
- Розгорнути всебічну інформаційну кампанію з підвищення обізнаності широких верств населення про Елемент.
- Проводити інтенсивну виставкову діяльність регіонального та міжнародного значення.
- Активізувати наукові дослідження в галузі технологій косівської мальованої кераміки.
- Популяризувати особистість майстра як носія Елемента через фестивалі, конкурси, ЗМІ з метою розвитку індивідуального стилю творчості, що є запорукою не звичайного наслідування, а поступу в розвитку традицій народної культурної спадщини.

Заходи щодо охорони Елемента, що були реалізовані протягом останніх 3-5 років:

- На базі Косівського інституту протягом 4 років поспіль проводиться міжнародний пленер «Гончарство в Косові».
- Видано монографічне дослідження про косівську майстриню «Образний світ Валентини Джуранюк» (2013р.);
- Косівським інститутом розроблена рекламна продукція до фестивалю «Мальований дзбаник» (2014р.)
- Вийшла друком книга для дітей Христини Стринадюк «Казки», ілюстрована на орнаментами косівської мальованої кераміки (2013р.);
- Вийшла друком книга «Мальована кераміка Косова і Пістиня XIX початку XX ст.», Упорядник Галина Івашків, Тарас Лозинський. Львів. (2012 р.)

Косівська організація Національної спілки художників України організувала ряд колективних виставок місцевих керамістів та проводить системні майстер-класи з туристами, школярами.

9. Участь зацікавлених сторін у підготовці облікової картки

9.1 Які зацікавлені сторони (наприклад, громади, органи місцевого самоврядування, недержавні організації, творчі спілки, музеї, дослідницькі установи, експертні центри та інші) брали участь у процесі підготовки облікової картки і в чому це проявлялося.

Благодійний фонд «Автентика Гуцульщини» — загальне керівництво проектом по збереженню Елемента та його популяризація в Україні і за кордоном.

Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва— надання історичних, інформаційних довідок, доступ до архівних даних та інших матеріалів, участь у підготовці облікової картки.

Косівський районний відділ культури релігій і національностей при Косівській районній державні адміністрації — відповідальний орган за охорону Елемента на місцевому рівні.

Косівська організація Національної спілки художників України (майстри-керамісти / носії Елемента), Громадська рада при Косівській районній державні адміністрації, окремі майстри/носії Елемента, які представляють громаду — консультативна допомога у зборі інформації.

Експертна рада з питань нематеріальної культурної спадщини при Міністерстві культури

України — консультативна допомога у підготовці облікової картки.

9.2 Згода носіїв Елемента на його занесення до Національного переліку Елементів нематеріальної культурної спадщини України

Згідно вимог ЮНЕСКО, носії Елементів нематеріальної культурної спадщини повинні надати свою попередню, інформовану та вільну згоду на занесення Елемента до того чи іншого переліку. Якщо Елемент планується в подальшому представити до Списків ЮНЕСКО (Репрезентативний список нематеріальної культурної спадщини людства та Список

обов'язковою.

Надайте інформацію, у який спосіб було отримано згоду носіїв Елемента (якщо така згода була отримана) на представлення Елемента до Національного переліку Елементів нематеріальної культурної спадщини України:

нематеріальної культурної спадщини, що потребує термінової охорони) така згода є

Потрібне відмітити:

X	Письмова	згода

- □ Згода, зафіксована на аудіо
- 🔲 Згода, зафіксована на відео
- □ Згода не запитувалася

10. Документація / джерела

Подається реєстр фото-, aydio- та відео- матеріалів, зібраних під час підготовки облікової картки (у разі наявності доступу до них у мережі Інтернет — зазначається відповідна електронна адреса).

За бажанням можуть бути вказані друковані, електронні та інші джерела, що репрезентують Елемент і дослідження про нього (при подачі друкованих джерел використовується стандартний бібліографічний формат).

Друковані видання/книги:

- 1. Гринюк М. Образний світ Валентини Джуранюк / Марія Гринюк. Чернівці.: «Друк-Арт», 2013. 72 с.
- 2. Гоберман Д. Росписи гуцульских гончаров. Ленинград: Искусство, 1972. 200 с., ил.
- 3. Івашків Г., Лозинський Т. Мальована кераміка Косова і Пістиня XIX початку XX століть. Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при HTШ. Львів, 2012.– 408 С.
- 4. Колупаєва А. Українські кахлі XIV-початку XX ст.: Історія. Типологія. Іконографія. Ансамблевість. Львів: НАН України, Інститут народознавства, 2006. 384 с., іл.
- 5. Лащук Ю. ОлексаБахматюк. Мистецтво.// К. 1976, 96 C.
- 6. Лащук Ю. Покутська кераміка. Опішнє: Українське народознавство, 1998. 160 с., іл.
- 7. Лащук Ю. Українські кахлі IX-XIX ст. Ужгород, 1993. 76 с.
- 8. Матейко К.І. Народна кераміка Західних областей Української РСР XIX-XX ст.: Історикоетнографічне дослідження. – К.: Вид-во АН УРСР, 1959. – 108 с., XXXL табл.
- 9. Мальована кераміка Косова і Пістиня XIX початку XX століть: Альбом / Упор. Г. Івашків, Т. Лозинський. — Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при HTIII, 2012. — 408 с., іл.
- 10. Свєнціцька В. Цейнеперевершений Бахматюк // Жовтень, №6. Київ, 1985. с. 97-108.
- 11. Слободян О.О. Пістинська кераміка XIX першої половини XX століття. Косів, 2004. 152 с., іл.

Публікації та матеріали у пресі:

Канал 24

- 12. Павліна Цвілик- джерело: http://www.youtube.com/watch?v=D-jbatFART4-
- 13. Сім'я Троць— джерело: http://www.youtube.com/watch?v=ck7YfpVIqrA

Канал культура

14. «Особливості Косівської кераміки», Сюжет 2015.06.05, Новини культури, журн. Вікторія Левченко— джерело: https://www.youtube.com/watch?t=10&v=u7ovvuey2cs

Перший національний

- 15. Програма, майстер-клас з Наталкою Фіцич «Косівські кахлі» джерело: http://www.youtube.com/watch?v=zbI7rvYWlJM
- 16. Із серії «Мистецька Косівщина», Валентина Джуранюк джерело: http://www.voutube.com/watch?v=a0A1HnFKn9E –

Газета «День»

17. Косівська кераміка – гарна і примхлива, як гуцулка – http://www.day.kiev.ua/uk/article/foto/kosivska-keramika-garna-i-primhliva-yak-guculka
Укрінформ

Видання – Технологія косівської кераміки настільки складна, що її досі не можуть підробити, науковець Марія Гринюк – джерело:

http://www.ukrinform.ua/ukr/news/tehnologiya kosivskoii keramiki nastilki skladna shcho iiii dosi ne mogut pidrobiti naukovets mariya grinyuk 1843261

Видання Центру Української Культури та Мистецтв, м. Київ

- 18. Косівський Скарб, Б. Петричука» джерело: http://dolesko.com/spip.php?article101 Інформаційний сайт Всеукраїнського благодійного Фонду Юрія Дерев'янка
  - 19. Фонд Дерев'янка знайомив киян та футбольних фанатів з Косівською керамікою та українською культурою— джерело: http://derevyankofund.org/ua/press/news/id/fond-derevjanka-znajomiv-kijan-ta-futbolnih-fanativ-z-kosivskoju-keramikoju-ta-ukrajinskoju-kulturoju-037/

Телеканал «Інтер» (Обласний, Івано-франківська обл.)

- 20. Новини, Гуцули показали вишукані глечики на фестивалі «Мальований дзбаник» у Косові, вересень 2014 р. джерело: http://www.youtube.com/watch?v=oUkZce7XJ5A
  Телеканал «1 + 1» (Прикарпаття)
- 21. TCH, вересень 2014 р. джерело: http://www.youtube.com/watch?v=7RnlpiqEdUc&feature=youtu.be

11. Контактна інформація

11.1. ППБ відповідальної особи (осіб), із зазначенням місця роботи, посади, телефону та e-mail.

Надається інформація про особу(и), відповідальну(і) за підготовку облікової картки.

Гринюк Марія Миколаївна, заступник директора з наукової роботи Косівського інститут прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ

78600, Івано-Франківська обл., м. Косів, вул. Міцкевича, 2

тел. 0679502893; e-mail: hrunyuk@meta.ua.

Голова Благодійного Фонду «Автентика Гуцульщини»

тел. 0679502893; e-mail: hrunyuk@meta.ua.

11.2. Назва відповідальної організації, поштова адреса, телефон, e-mail та адреса офіційного сайту.

Надається інформація про організацію, відповідальну за підготовку облікової картки та збереження документації по Елемента

Голова Благодійного Фонду «Автентика Гуцульщини» Марія Гринюк

тел. 0679502893 ; e-mail: hrunyuk@meta.ua.

12. Перелік допоміжних матеріалів

Подається перелік допоміжних матеріалів, які додаються до облікової картки і наочно демонструють Елемент (фото — не більше 10 од., аудіо — не більше 5 записів, до 30 хв.; відео — не більше 5 записів, до 30 хв.).

Зазначені матеріали будуть опубліковані разом із обліковою карткою.

Відео «Традиція Косівської мальованої кераміки», автор і режисер Гаркус Зіновій Йосипович, 2015 рік створення.

Фото:

- 1. Участь майстрів-керамістів у фестивалі «Мальований дзбаник» 2014 р., автор Марія Гринюк, 2014 р.;
- 2. Майстер-класи на фестивалі 2014 р., автор Марія Гринюк, 2014 р.;
- 3. Майстер-клас Іванки Козак, автор Марія Гринюк, 2015 р.;
- 4. Валентина Джуранюк за роботою, автор Марія Гринюк, 2012 р.;
- 5. Майстер-клас від Миколи Чорного 2014 р., автор Марія Гринюк, 2014 р.;
- 6. Курсова робота студента Косівського інститут ПДМ Максима Гузенка «Розмова», 2015 р., автор Марія Гринюк, 2015 р.
- 13. Дата заповнення облікової картки

25 липня 2016 року

14. Засвідчення

Облікова картка засвідчується керівником відповідальної за підготовку облікової картки організації

Голова Фонду

«Автентика Гуцульщини»

М. М. Гринюк

INVENTORY CARD

"The tradition of Kosiv painted ceramics"

(name of the Element of the Intangible Cultural Heritage)

1.NAME OF ELEMENT OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

Formal/acknowledged name of element to be stated in the published materials (10 words at most)

The tradition of Kosiv painted ceramics

Nº 0084

2.OTHER NAME OF ELEMENT (IF POSSIBLE AND NECESSARY)

This may be a name used in community (communities), group (groups), individual person (persons) connected with the availability of element in everyday life or the name under which the element is already known.

Kosiv painted ceramics

Hutsul ceramics

Kosiv ceramics

Pokuttia ceramics

3. REGION, OBLAST, DISTRICT OR LOCALITY WHEREIN THE ELEMENT IS MAINLY USED IN EVERYDAY LIFE

Kosiv town, Ivano-Frankivsk region

4.GENERAL CHARACTERISTIC OF ELEMENT

4.1.Identification of Communities (Community) or Individual Persons (Bearers) Having a Direct Relation to the Element and their Place of Residence

Inasmuch as the Intangible Heritage may be identified only in connection with certain community, groups or persons treating it as a part of their cultural heritage, it is important clearly identify the communities, groups or persons having a direct relation to the availability of element in everyday life.

The information stated in this Paragraph must make it possible an explanation of the fact exactly what kind of groups are closely associated with the element and may be its bearers.

The tradition of Kosiv painted ceramics (nextly - the Element) are presented as an integral part of the Intangible Cultural Heritage of Hutsuls-a Ukrainian ethnic group, that for many years have livedin the Ukrainian Carpathians preserving their ethnographic and everyday traditions along with other Ukrainian subethnic groups. This tradition was developedduring the late eighteenth century in threemountain centers: Pistyn village, Kosiv town (with the neighboring villages of Monastyrske, Moskalivka, Staryi Kosiv, Smodna, Verboyets). villages ofKuty and StariKuty. Today the Element is the most popular in Kosiv and in its surrounding villages Pistyn, VerbovetsStaryiKosiv, as well as in Kuty. In these communities live big creative families and individual craftsmen that are the carriers of the Element. For example, the families of Hryvinskyi Vasyl (born in 1963), Peter (1959) and Mariia (1966); Dileta-Kozak Ivanna (1959) and Bogdan (1957); Trotsiv Igor (1970) Trots-Yakibchuk Christina (1977) and their daughter Theresa (1997); TrushykMychailo (1963) and Halyna (1968); Tulayinovy - Halyna (1955), her daughter Tatiana (1980) and grandchildren of Anastasia Slava (2009); ChornychOrest (1964) and his son Mykola (1997); Yakibchuk Roman (1954) and Liudmyla (1959); as well as individual artists Balahurak Christina (1959) Beisiuk Oksana (1951) Burmych Bogdan (1951) GryniukMariia (1959), DzhuraniukValentyna (1948), Kabyn Oksana (1958) UhliarOleksandra (1945), Tsvilyk-SerohinaIryna (1950), ShkromiukUliana (1952) and other masters.

The carriers of the Element- whoare also the masters - joined into the creative workshops of the Kosiv regional organization of National Union of Artists of Ukraine and professionally engaged in this traditional craft. Directly related to the existence of the Element and transferring knowledge about it, is Kosiv Institute of Applied and Decorative Arts LNAA, which is the center of ceramic - masters.

4.2.Geographical Location and Area of the Availability of Element in Everyday Life

This Paragraph must identify the territory of element prevalence with the geographical location of place wherein this element is concentrated as far as possible. If similar elements exist in the neighbouring localities, this also shall be mentioned.

Kosiv town is the largest and practically the main pottery center of Hutsulshchyna - wherethe Elementis now focused. The zone of distribution of the Elementis also close to the town villages of Pistyn, Verbovets, Staryi Kosiv and the village Kuty.

4.3. Field of Heritage Represented by This Element

There is one or more fields mentioned in Paragraph 2.2 of the Convention wherein this element is being found. There may be indicated another field of the Intangible Cultural Heritage wherein this element may be found.

Need to tag

- A) oral traditions and forms of expression, in particular, in the language as a bearer of the Intangible Cultural Heritage;
- B) performing art;
- C) customs, rites and celebrations;
- D) knowledge and practice concerning the nature and the Universe;
- + E)traditional handicrafts
- + F) other life, traditions of decoration, interior design

5. BRIEF DESCRIPTION OF ELEMENT

Briefdescriptionoftheheritageelementprovidingaroughideaofit.

500 words at most.

The tradition of Kosiv painted ceramics is a unique phenomenon in the rich Hutsul folk art that dates back to the late eighteenth century. Pottery in the region was well practiced since XV-XVI centuries. Throughout those centuries, from generation to generation, the local inhabitants transferred their unique traditions, craftsmanship, and creative features. Today inKosiv and in the surrounding villages there are more than 30 artists, some of them came from well-known creative dynasties. In the second half of the XX century craft production departments were created. Today the tradition is developing into two ways: small craft production departments and private workshops.

One of the signsof Kosiv ceramics is three-colorgamma of coloring of the products: yellow, green and brown, which is associated with the perception of the nature- yellow symbolizes the Sun, green – the Carpathian mountains and brown – the Earth. Some masters add blue color to the three -color palette.

Traditionally the pottery products display Hutsul life and their beliefs, traditional way of life (by means of naive painting). The Elementis closely linked with the religious iconography- in particular the images of saints, churches and bell towers, Bible scenes are used in the pictures on the tiles and plates,

along with the scenes of everyday Hutsullife.

Products are made from local material - dark gray clay that gives red or dark-ocher shade after burning.

Later on theformed on the pottery stall product is slightly dried and the surface is poured by the "whitewash" (white clay).

Then the dishes are dried so long that the angobdoesnot stick to hands. Only then you an paint, with the pysachok—do a contour drawing on the surface of the product. Because of it on the white background gray clay is visible, forming a graphic picture.

Then the painted products are dried and put on the first firing. The smallest defects that hid from the eyes of the master occur during the firing.

The first firing is at a temperature of 950°C. Then the ceramic products are painted with the traditional colors: green and yellow (the oxides of metal, copper, lithium). The painted products put for drying, after that they are poured by the transparent glaze and dry.

The second firing 950° Cprovides the ceramic products with the features of the so-called Kosivpainted style.

Artistic items have aesthetic and everyday functions- decorate ovens with painted tiles, vases, painted with various compositions, animated flowerpots, ceramic lamps, candle holders, icons and other items that were used in the ritual ceremonies.

The types of products of Kosiv painted ceramics is rich and interesting, for example:

- products for everyday usage(jugs, bowls, cups, dishes, vases, pots, sugar pots etc.);
- sacral (ritual) items (candle holders, three candle holders, crosses, suppliers, icons etc.);
- souvenirs, toys (whistlers, sculptures of deer, sheep, birds, pipes, necklaces, etc.);
- interior decorations (tiles, wall tiles, interior vase, embossed plastic, sculptural plastic, decorative plates, etc.).

6. TANGIBLE THINGS CONNECTED WITH ELEMENT

The things (for example, the instruments, clothes, ritual things, certain place, etc.) connected with the availability of element in everyday life without which the practice of element is impossible are stated.

200 words at least.

Creation of the Element is not possible without such things as the potter's wheel (stall), pottery oven, a number of instruments - stacks (wooden instruments of different configurations that are used for making products on a potter's wheel), darts, sponges, knives, pysachok, pipettes for angob, turnetka (an iron stand-circle which is rotating around its axis); clay, angobs, dyes, glazes; gypsumforms for pouring, squeezing tiles, souvenirs, jugs, bowls, etc.

7. BRIEF IDENTIFICATION OF A DEGREE OF THE ELEMENT SUSTAINABILITY, THE NEED FOR MEASURES TO BE TAKEN FOR ITS SAFEGUARDING

- 7.1. There is stated a degree of the present-day element sustainability that includes the following:
  - A) the age of element bearers and the age of other members of a community whom this element is interesting (listening public, spectators, participants of rites, users of traditional knowledge, consumers of the popular craftwork items, etc.);
  - B) the scope of coverage of the members of a community with the element (approximate quantity of bearers) and the width of dissemination in terms of geographical range;
  - c) the methods used to transmit the element from generation to generation and description of this process;

- 7.2. The threats to present-day availability of the element in everyday life (if there are any) or the risks for its availability in everyday life that may arise in future (if there are any). To esteem whether the element aforementioned is in need of safeguarding at this time.
- 7.3. It is submitted an approximate description of measures to be taken in order to prevent the existing threats and future risks.

  Some words, as the need arises.
- 7.1. The carriers of the Element are the creative families, the masters from Kosiv town and surrounding villages (Pistyn, Verbovets, StaryiKosiv), Kuty village and also the inhabitants of these places that actively use this Element in their life and recognize it as their heritage.
- A) Most of the carriers (out of a total amount 30-50 people.) have age from 40 till 50 years, the rest have age more than 60 years and also young people aged 16-26 years and children under 10 years. The category of community members who are interested in the Element, are mostly people aged 30-60 years, young people aged 16-26 years (mostly among the students of Kosiv Institute of Applied Arts) and children aged 6-13 years.
- B) The latitude of coverage is small 30-50 artists covering Kosiv area and nearby villages (the main area of existence of the Element). The Elementis common also in Kolomyia town and in the nearby areas.
- C) From the second half of the twentieth century in Kosiv town works enterprise at Kosiv regional organization of the National Union of Artists of Ukraine, which unites artists and promotes popularization of the knowledge about this living tradition of painted ceramics.

An important role forpopularization and supporting of the Element plays Kosiv Institute of Applied and Decorative Arts of Lviv National Academy of Arts, which conducts pleners for ceramists, seminars and workshops with the participation of the students and famous artists—the carriers of the Element, actively spread the information in the region and outside of its borders about this Element. In the Institute young people study the tradition of painted ceramics, while studyingat the department of art pottery. Among the teachers of the Institute there are the carriers of the Element - craftsmen, including the representatives of the creative families.

The traditions of Kosiv painted ceramics transferred "from the master —to the student", from the generation —to the generation within a family. There are entire creative dynasties of masters of this art, such families as the Tsvilyks- Verbivskis, the Yakibchuks-Trotsivs, the Tulayinovys-Slavas and others. Children who have mastered the knowledge and skills of ceramic craft from their parents most often associated their professional activity with the Element and becomeartists - ceramists, potters and others.

Also an important role in transferring knowledge about the Element play museum institutions that maintain collections of Kosiv painted ceramics, including the Museum of Kosiv Institute of Applied and Decorative Arts (Kosiv), the National Museum of Folk Art of Hutsulshchyna and Pokuttya named afterJosaphatKobrinskyi (Kolomyia), the National museum of folk architecture and life of Ukraine (Kyiv), the National museum of Ukrainian decorative folk art (Kyiv) and other in the museums not only in Ukraine but also in the world, for example in ethnographic museums in Poland (Krakiv, Tarnov).

Also, the transferring of knowledge about the Element in the community (and not only in the community but also for visitors to the Kosiv town, including foreign visitors) help ethnic festivals which are held in Kosiv - "Ludynye Fest" and festival - competition "Painted dzbanyk", as well as the annual International Hutsul festival. Such cultural events encourage visitors to the practical acquaintance with the Elementthrough the participation in the workshops of craftsmen —the carriers of the Element, and also the establishment of the professional contacts and exchanges between the artists from Kosiv with the artists from other cities in Ukraine, Poland and others.

The transferring of knowledge about the Element in primary schools and after-school facilities, such as Kosiv District Children's Creativity Center, Kosiv Children's Art School, Rozhniv educational complex "Hutsulshchyna" named after F. Pohrebennyk NaUKMA and most of educational institutions in Kosivshchyna, in which are organized groups, where the traditions of painted ceramics are studied.

7.2 The threats at present time may be:

- reduction of interest among young people to study this living tradition (because of a complex process, expensive and raw materials, etc.);
- absence of economic stimulus can lead to a reduction ofmasters' motivation to develop this craft and changing of the profession (including imperfect tax legislation, in which the tax laws influence on the masters, as carriers of the Element);
- there are accidents when the masters fearing of the competition did not pass their secrets and these achievements in the technology died with the master;
- simplifying of the technology of the Element's creation, with the aim of material benefits.
- 7.3 The firstthing need to do in the purpose of protection of the Element is increasing its importance in the society and in Kosiv community in particular, that can be done in various ways (for example through the advertising on the radio and the television, TV shows, movies, publications, scientific and educational publications, educational programs at schools, colleges and universities, etc.).

The best methods of knowledge transferring are the workshops of craftsmen - ceramists - the carriersof the Element and the lectures about symbolism and technologies of theceramic industry.

Today there are numbers of training programs in Kosiv Institute of Applied and Decorative Arts, whereduring more than 60 years young professional- ceramics are studied - that promote continuing of the creative dynasties. Also, international pleners "Pottery in Kosiv" help to develop creativity and popularization of the practices of the ceramic craft.

In order to popularize the traditions of the Kosiv painted ceramics, in the Institute they practice carrying out exhibitions and workshops, in their own training base and in other places too.

8.MEASURES TAKEN TO SAFEGUARD THE ELEMENT

To identify which measures were taken, are taken and are planned to be taken to safeguard this element of the Intangible Cultural Heritage in order to assure its sustainability and the level of involvement of other members of a community in their implementation, in particular, the bearers of element.

To assure sustainability of the element representing a necessary condition for safeguarding the Intangible Cultural Heritage the measures in following areas may be taken:

- Identification and definition of the elements of Intangible Cultural Heritage, in particular, by means of inventories (registers) of elements;
- recording;
- research;
- popularization;
- actualization;
- enhancement of the role of the Intangible Cultural Heritage in the life of society/region;
- assurance of transmission of the Intangible Cultural Heritage by means of formal and informal education;
- recreation of various aspects of the Intangible Cultural Heritage;
- other measures

The measures taken should be described.

500 words at least.

1) Fixing of the carriers of the Element first was made in 2013 by the Department of culture,

nationalities and religions of Kosiv District Administration. Today the database of the carriers - artists is widened and improved.

2)Research:

Today the researches, which are combined with the practical work, are performed by the students of Kosiv Institute of Applied and Decorative Arts through the course and degree projects and also by the research workers of the Institute and a number of regional museums.

3)Promoting:

Promotional products are printed - catalogs, calendars, cards, about such masters as Oksana Beisiuk, IvankaKozak-Dileta,MariiaGryniuk, ValentynaDzhuraniuk, the Trushyks, the Verbivskys and others.

In 2015, for the first time the Tradition of Kosivpainted ceramics was represented abroad - in Athens (Greece), where master - classes from the masters, the carriers of the Element, and an exhibition of works of Kosivmasters (the Trotsivs family and the youngest participant A.Slava, 5 years old) were held. In June 2015, in Kyiv,an Art action started "Kosiv painted ceramics - Hutsul miracle", which aims to demonstrate this living tradition and popularize it among the Ukrainian community, to encourage learningthe secrets of creation technology of the Element.

4) Increasing the role of heritage in the life of the community / region:

In Kosiv annual ethnic festivals are held - "Ludynye- Fest" and "Malovanyidzbanyk" that gather a large number of fans of the ceramic craft.

In order to protect the Element is proposed to do the following activities:

- To conduct an educational work among schoolchildren through the educational games, workshops, excursions, etc.
- To start an information campaign to raise the awareness of the public about the Element.
- To conduct an intensive exhibition activity of regional and international importance.
- To activate scientific researches in the field of technologies of Kosiv painted ceramics.
- To popularize the identity of the master, as the carrier of the Element, through festivals, competitions, media to promote an individual creative style which is not an ordinary imitation, but progress in the development of a traditional folk cultural heritage.
- To establish an annual festival-competition "Malovanyidzbanyk."

Measures of protection of the Element that have been done over the last 3-5 years:

- Based on the Kosiv Institute of Applied and Decorative Arts duringlast 4 years the International plener"Pottery in Kosiv" was held.
- The monographic study about Kosiv master "Imaginative world of ValentynaDzhuraniuk" was published (2013)
- Kosiv Institute designed promotional items for the festival "Malovanyidzbanyk" (2014);
- Abook for children, "Tales", by ChrystynaStrynadiukwas printed, it was illustrated with the ornaments of Kosiv painted ceramics - works of masters (2013);
- The book "Painted ceramics of Kosiv and Pistynof the XIX early XX centuries" was published.
   Compiled by HalynaIvashkiv, TarasLozynskyi. Lviv. (2012)

Kosiv organization of the National Union of Artists of Ukraine organized a number of collective exhibitions of local ceramists and systematicallyconducts master - classes with visitors, tourists, students.

9.PARTICIPATION OF INTERESTED PARTIES IN THE PREPARATION OF INVENTORY CARD

9.1. Which Interested Parties (for example: Communities, Local Government Authorities, Non-Governmental Organizations, Creative

Unions, Museums, Research Institutions, Expert Centers, etc.) Took Part in the Process for Preparation of Inventory Card, and wherein this Was Manifested

A charity fund "Authentic of Hutsulshchyna" - general management of the project for the saving of the Element and its popularization in Ukraine and abroad.

Kosiv Institute of Applied and Decorative Arts - giving historical and informational reports, access to the archived data and other materials, participating in preparing of the discount card.

Kosiv district Department of culture, religions and nationalities of Kosiv District State Administration - a responsible for the protection of the Element at locally level.

Kosiv organization of the National Union of Artists of Ukraine (master - ceramists / carriers of the Element), the Public Council at Kosiv District State Administrations, masters / carriers of the Elementwho represents the community – advisory assistance in gathering of the information. Expert Council of an Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Culture of Ukraine - advisory assistance in preparing of the discount card.

9.2. Consent of the Element Bearers for its Entry in the National Inventory of Elements of Intangible Cultural Heritage of Ukraine

The bearers of elements of the Intangible Cultural Heritage must give their preliminary informed and free consent for entering of the element in one or another inventory according to the requirements of the UNESCO. If it is planned to submit the element to the UNESCO Lists in future (Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity and the List of Intangible Cultural Heritagein Need of Urgent Safeguarding), this consent is mandatory.

Submit the information indicating the way used to obtain consent of the element bearers (if this consent has been obtained) for submission of the element to the National Inventory of Elements of the Intangible Cultural Heritage of Ukraine:

+writtenconsent

- consent recorded on the audio;
- consent recorded on the video:
- consent was not required (please underline as appropriate)

10.Documentation / Sources

A register of photo-, audio-, and video materials collected while preparation of the Inventory Card (if these materials are accessible in theInternet network, a relevant e-mail address shall be stated) issubmitted.

The printed, electronic, other sources representing the element and it concerning research (when printed sources are submitted, the standard bibliographical format is used) may be stated, as one chooses.

Printed publications / books:

- Gryniuk M. Imaginative world of ValentynaDzhuraniuk/ MariiaGryniuk. Chernivtsi.: "Print-Art", 2013. - 72 p.
- 2. Hoberman D.Paintings of Hutsulpotters. Leningrad: Arts, 1972. 200 p., illustrated.
- 3. IvashkivH., LozynskyiT. "Painted ceramics of Kosiv and Pistyn of the XIX early XX centuries". Institute of collecting of Ukrainian artistic monuments in the Shevchenko Scientific Society. Lviv, 2012. 408 p.
- 4. Kolupaeva A. Ukrainian tiles of the fourteenth and early twentieth centuries: History. Typology. Iconography. Ensemble- Lviv, Ukrainian National Academy of Sciences, Institute of Ethnology, 2006.

- 384 p., illustrated.
- 5. Lashchuk Y. OleksaBakhmatiuk. Art.// K. 1976 96 p.
- 6. Lashchuk Y.Pokuttia ceramics. Opishne: Ukrainian ethnology, 1998. 160 p., illustrated.
- 7. Lashchuk Y. Ukrainian tiles of the IX-XIXcenturies. Uzhhorod, 1993. 76 p.
- 8. Mateiko K.I. Folk pottery of the western regions of the Ukrainian RSR XIX-XX centuries:

Historical and ethnographic research. - K.: published USSR, 1959. - 108 p., XXXL table.

9. "Painted ceramics of Kosiv and Pistyn of the XIX - early XX centuries": Album / compilerH.

Ivashkiv, T. Lozynskyi. –Lviv: Institute of collection of the Ukrainian artistic monuments at the Shevchenko Scientific Society, 2012. - 408 p., illustrated.

- 10. Sventsitska V. This unrivaled Bakhmatiuk // October, №6. Kyiv, 1985. p. 97-108.
- 11. SlobodianO.O. Pistyn ceramics of the XIX early XX centuries. Kosiv, 2004. 152 p., illustrated.

Publications and materials in the press:

Channel 24

- 12. PavlinaTsvilyk source: http://www.youtube.com/watch?v=D-jbatFART4 -
- 13. The Trots' Family source: http://www.youtube.com/watch?v=ck7YfpVIqrA

Culture Channel

14. "Features of Kosiv ceramic" story 2015.06.05, Cultural news, journalist VictoriiaLevchenko source: https://www.youtube.com/watch?t=10&v=u7ovvuey2cs

First National

15. The program, a workshop with NatalkaFitsych "Kosiv tiles" - source:

http://www.youtube.com/watch?v=zbI7rvYWlJM

16. From the series "Art Kosivshchyna" by ValentynaDzhuraniuk - source:

http://www.youtube.com/watch?v=a0A1HnFKn9E -

The newspaper "Day"

17. Kosiv ceramics - beautiful and notional as hutsulka -

http://www.day.kiev.ua/uk/article/foto/kosivska-keramika-garna-i-primhliva-yak-guculka *Ukrinform*

Edition – the technology of Kosiv ceramic is so complicated that it still can not be faked, a scientist MariiaGryniuk - source:

http://www.ukrinform.ua/ukr/news/tehnologiya_kosivskoii_keramiki_nastilki_skladna_shcho_iiii_dosi ne mogut pidrobiti __naukovets mariya grinyuk_1843261

The publication of the Ukrainian Center of Culture and Arts, Kyiv

18. Kosiv Treasure, B. Petrychuk "- source: http://dolesko.com/spip.php?article101

Information site of Ukrainian Charitable Fund of YuriiDerevianko

19. Fund of Derevianko acquainted Kiev citizens and football fans with Kosiv ceramics and Ukrainian culture - Source: http://derevyankofund.org/ua/press/news/id/fund-derevjanka-znajomiv-kijan-ta-futbolnih-fanativ- z-kosivskoju-keramikoju-ta-ukrajinskoju-kulturoju-037 /

The TV channel "Inter" (Regional, Ivano-Frankivsk region)

20. News, Hutsuls showed the exquisite jugs at the festival "Malovanyidzbanyk" in Kosiv, September

2014 - source: http://www.youtube.com/watch?v=oUkZce7XJ5A

The TV channel "I + I" (Precarpathians)

21. TSN, September 2014 - source:

http://www.youtube.com/watch?v=7RnlpjqEdUc&feature=youtu.be

11. CONTACT INFORMATION

11.1.Surname, First Name and Patronymic of Person (Persons) in Charge with an Indication of Place of Work, Work Status,

Telephone Number and e-mail

The information on the person (persons) in charge of preparation of the Inventory Card is submitted.

GryniukMariia, the deputy of the director of science work at Kosiv Institute of Applied and Decorative Arts LNAA

78600, Ivano-Frankivsk region., Kosiv, str. Mitskevycha, 2

Tel. 067 950 28 93; e-mail: hrunyuk@meta.ua.

The chairman of the Fund "Authentic of Hutsulshchyna"

Tel. 067 9502893; e-mail: hrunyuk@meta.ua.

11.2. Name of Organization in Charge, Mailing Address, Telephone Number and e-mail

The information on the organization in charge of preparation of the Inventory Card and safeguarding of the element documentation is submitted.

The chairman of the Fund "Authentic of Hutsulshchyna", MariiaGryniuk

Tel. 067 950 28 93; e-mail: hrunyuk@meta.ua.

12. LIST OF REFERENCE MATERIALS

There should be submitted a list of reference materials enclosed with Inventory Card clearly demonstrating the element (10 photographs at most, 5 audio recordings at most, up to 30 minutes; 5 video recordings at most, up to 30 minutes).

The materials aforementioned will be published along with Inventory Card.

A video - "The tradition of Kosiv painted ceramics", the author and director HarkusZinoviiYosypovych, 2015.

Photos:

- 1. Participation of the craftsmen ceramists in the festival "Malovanyidzbanyk", 2014, by MariiaGryniuk, 2014;
- 2. Workshops at the festival, 2014, by Mariia Gryniuk, 2014.;
- 3. Workshop of IvankaKozak, by MariiaGryniuk, 2015;
- 4. ValentyneDzhuraniukis working, by MariiaGryniuk, 2012;
- 5. Master class from MykolaChornyi, 2014, byMariiaGryniuk, 2014;
- Coursework of the student of Kosiv Institute MaksymHyzenko "Conversation", 2015, byMariiaGryniuk, 2015

13. DATE OF FILLING IN THE INVENTORY CARD

25 July 2016year

14. CERTIFICATION

The Inventory Card is certified by the Head of organization in charge of preparation of the Inventory Card.

The chairman of the Fund
"Authentic of Hutsulshchyna"

*ABTEHTHIA TO 338336

M.M.Gryniuk